

tāvaca channaḥ sthitaḥ so 'tha cauraḥ sarvaṃ vyalokayat
acintayac ca: «kim idam pāpayā kṛitam etayā? 71
«aho vata! 'āçayaḥ strīṇaṃ bhīṣhaṇo ghana-tāmasaḥ
«andhakūpa iva 'agādhaḥ pātāya gahanaḥ param. 72
«tad idānīm iyaṃ kiṃ nu kuryād?» iti vicintya saḥ,
kautukād dūrataç cauro bhūyo 'py anusasāra tām. 73

sāpi gatvā praviçyaiva tat-supta-sthita-bhartrīkam
grihaṃ tadā svakaṃ, proccaiḥ prarudaty evam abravīt: 74
«paritrāyadhvam! etena mama duṣṭena nāsikā
«chinnā niraparādhāyā bhartri-rūpeṇa çatruṇā.» 75
çrutvā 'etaṃ muhur ākrandaṃ tasyāḥ, sarve sasambhramam
udatishṭhan prabudhya 'atra patiḥ parijanaḥ pitā. 76
etya 'atha tat-pitā dṛiṣṭvā tām ārdra-chinna-nāsikām,
kruddhas taṃ bandhayāmāsa «bhāryā-drohi» 'iti tat patim. 77
sa tu nāiva 'abravīt kiṃcid badhyamāno 'pi mūkavat,
viparyasteshu çriṇvatsu sarveshu çvaçurādishu. 78

tato jñātvaiva tac caure tasminn apasṛite laghu,
kolāhalena tasyāṃ ca vyatītāyāṃ kramād niçi, 79
sa ninye bañijā tena çvaçureṇa bañiksutaḥ
rājāntikaṃ tayā sakaṃ bhāryayā chinna-nāsayā. 80
rājā ca kṛita-vijñaptiḥ: «sva-dāra-drohy asāv» iti,
tasya 'ādiçad bañiksūnor badhaṃ nyakkṛita-tad-vaçāḥ. 81
tato badhyabhuvāṃ tasmīn nīyamāne sadiṇḍimam,
upāgamyā sa cauro 'tra babhāshe rājapūrushān: 82
«nishkāraṇaṃ na badhyo 'yaṃ; yathā-vṛittaṃ tu vedmy aham;
«māṃ prāpayata rājāgraṃ, yāvat sarvaṃ vadāmy adah.» 83
ity ūcivān sa nītas tair nṛpasya 'agraṃ vṛitābhayaḥ,
ā mūlād rātri-vṛittāntaṃ cauraḥ sarvaṃ nyavedayat, 84
abravīc ca: «na ced, deva, mad-vāci pratyayas tava,
«tat sā nāsā mukhe tasya çavasya 'adyāpi vīkshyatām.» 85
tac çrutvā, vīkshitum bhṛityān preshya, satyam avetya tat,
sa rājā taṃ bañikputraṃ muktavān badha-nigrahāt. 86
tām ca karnāv api chittvā duṣṭāṃ deçād nirastavān
tad-bhāryāṃ, çvaçuraṃ ca 'asya taṃ sarvasvam adaṇḍayat; 87
cauraṃ ca taṃ purādhyakṣhaṃ tushṭaç cakre sa bhūpatiḥ. —

«evaṃ striyo bhavanty eva nisarga-vishamāḥ çatbhāḥ;» 88
ity uktavān eva çuko bhūtvā Citrarathābhidhaḥ
kṣhīṇendra-çāpo Gandharvo divya-rūpo divaṃ yayau. 89
çārikā sāpi tatkalāṃ bhūtvā svaḥstrī Tilottamā
tathāiva kṣhīṇa-tac-çāpā jagāma sahasā divam. 90
vivādaç çāpy anirṇitaḥ sabhāyāṃ so 'bhavat tayoh.

ity ākhyāya kathāṃ, bhūyas taṃ Vetālo 'bravīd nṛpam: 91
«tad bhavān vaktu: kiṃ pāpāḥ puruṣhāḥ? kim uta striyaḥ?
«ajalpato jānatas te çiro yāsyati khaṇḍaçaḥ.» 92